

GLASILO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

Entered as second-class matter January 22, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

V združenju je moč!

"Glasilo" izhaja vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad osm tisoč nakl. List je razširjen po Zdr. Državah, Kanadi in stari domovini.

Cene za oglase po pogodbi. Enostopna 10 point vrsta 8 centov.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR V.

CHICAGO, ILL., 8. MARCA (MARCH) 1912.

ŠTEV.—NUMBER 7.

Kedar delavstvo vstaja!

V državi, v kateri se je kapitalizem razvil do polne moči, in se je delavstvo pričelo organizirati kot razred in zahtevati svoje, je nekaj logičnega, ako kapitalisti iščejo vsakovrstnih sredstev, da bi oslabili naraščajoči naval strokovno in politično organiziranega delavstva.

V zadregi iščejo kapitalisti in njih golo orožje, plačani najemniki — profesorji, časniki, narodni ekonomski, političarji raznih sredstev, da bi se enkrat potisnili naraščajočo plimo nazaj in podaljšali življenje gospodarskemu sistemu, v katerem se počutijo dobro in vživajo kupo življenja v polni meri.

Sredstvo za razdruženje delavcev je bila afera bratov McNamara.

Vobče znano je, da se kapitalisti v Ameriki še nikdar niso ozirali na moralo, da jim niti v sanjah niso prišli na misel moralni občutki, kadar je šlo za profit. Ameriški kapitalisti na lovu za dolarjem ne zvršujejo le hudodelstev in zločinov, ki so svojstvo mednar. kapitalizma v vseh državah križem sveta. Naši kapitalisti se ne zadovoljijo s tem, da bi vničili svojega tekmeca potom konkurence in mu vzeli njegovo lastnino, da z izprtjem in zapiranjem tvornic krotijo sestradane delavce, delavke pa podijo v naročje prostituciji, mladoletne delavce spreminjajo v hudodelce, da množijo svoj profit z nevarnimi stroji, pri katerih ni varnostnih naprav in kateri zdravje in čvrste delavce spreminjajo v pohabljenec, trgajoč z zobčastim kolesom njih ude in telo. Kapitalizem še ni dosti, ako nimajo ventilacije v rudnikih, v katerih se vsako leto opali ali pa do smrti požoduje brez števila delavcev. Kapitalisti imajo po današnjih zakonih do tega pravico. Ali kapitalisti se ne zadovoljijo s tem, kar jim gre po zakonu, kadar hočejo pomnožiti svoj imetek. Zaupeajo v velikansko silo denarne mošnje se norčujejo iz borzuarne pravice in ni ga hudodelstva, katerega bi se kapitalisti ne upali izvršiti, ako gre za uresničenje finančnih načrtov in če hudodelstvo obeta dobiček.

Po kapitalističnih načelih bi bila brata McNamara junaka, ako bi v službi trusta kot detektivna postrelila deset ali pa še več strajkajočih delavcev. Kapitalistično časopisje bi že skrbelo, da bi hudodelca — navadna morileca ameriško ljudstvo smatralo za narodna junaka, katerima se ima ljudstvo zahvaliti za rešitev.

Ameriški kapitalisti so torej iskali sredstva, da bi vstavili pot organiziranemu delavstvu. Detektivni trusta za jeklo in železo so nastavljali leta in leta mreže članov železarske in jeklarske unije. Ortie McNamagal, voluh v službi trusta, dinamitarj po lastni izpovedi je zapeljal druge k hudodelstvu in sam zvrševal hudodelstva, vzle temu ga pa do danes še ni obsodilo nobeno sodišče, kapitalisti ga pa v svojem časopisju proglašajo za junaka.

V Me Manigalu so torej kapitalisti našli orožje, v aferi McNamara pa sredstvo, ki je imelo za jezdit naraščajoči naval organiziranega delavstva. Ako še vemo, da so bratoma McNamara vprav dva dni pred volitvami v Los Angeles izsilili izpoved, tedaj smo na jasnem, da je bila cela afera vporizorjena za namenom, da škodi organiziranim delavcem, jih diskreditira v ameriški javnosti s tem, da jih pokaže kot tolpo organiziranih morilcev, ki hočejo z nasilstvi in morijami oropati kapitaliste "njih" imetka.

Prvi trenotek je tudi afera br. McNamara učinkovala kot hom baba. Zakaj? Ker noben razredno zaveden delavec ne odobrava nasilnih sredstev v demokratični republiki za osvobodjenje delavcev iz kapitalistične sužnosti. Vprav nasprotno je. Vsa razredno zaveden delavec obsoja sredstva, katere nekateri imenujejo nasilno sabotažo, propagando dela, eksproprijacijo itd., ker se zaveda, da so taka sredstva pravi strup za vsako organizacijo, ker v njo

Ogromni štrajk angleških rudarjev.

Osem sto tisoč rudarjev je hkrati odložilo svoje orodje na Angleskem, ker je njih zaslužek tako pičel, da niso rudarji mogli kupiti ž njim toliko živeža, kolikor ga neobhodno potrebujejo za nadomestitev porabljenih življenjskih sil. Že leta so angleški rudarji stradali in trdo delali v rudnikih. Zahtevali so, da premogarski baroni priznajo v plačlini lestvice minimalno plačo, ki je potrebna, da se človek pošteno preživi.

Zategadelj je afera McNamara učinkovala le prvi trenotek. Organizirano delavstvo se je stremilo takoj — že po nekaj dneh, ker je spoznalo, da sta jim brata McNamara le tuja po mišljenju, čista zvršila, kar sta "priznala". Radi tega tudi afera McNamara ni prinesla tistega dobrotovnega učinka za kapitaliste, ki so ga pričakovali. Kapitalistični denar je bil prav slabo naložen v tej aferi.

Ali kedar delavstvo vstaja, se tudi organizira, da izvojuje svoje pravice, se dviga povsod — med vsemi narodi, ki živijo v eni državi. In to vedo tudi kapitalisti, zato delavci pošiljajo najete vohune tudi v narodne podporne in politične organizacije posameznih narodov, kot jih pošiljajo v strokovne organizacije. Ali vohune je lahko spoznati po njih obnašanju. Navadno potujejo od mesta do mesta. Delo navadno dobi vodno pri kakem velikem podjetju. Delo je lahko, ker špijon sploh neče opravljati težkega dela. V organizaciji, pa naj bo že vodna, strokovna ali politična vedno zabavljajo odbornikom. Nobeno delo odbornikom jim ni všeč. V organizaciji danes podpirajo stavljeni predlog, drugi dan ga pa od ust do ust pri članih pobijajo. Ali so se seji bili proti predlogu, tedaj so drugi dan zanj, ako se snidejo s člani. Ako izvoli organizacijo, (delavsko društvo klub) voluh v odbor, ker je preje vedno zabavljaj odbor, se bo takoj prižil, da je v odboru prevleč delo. Vohun navadno tudi v mestu, v katerem biva, vedno menja stanovanje, da pride vedno z drugimi delavci v dotiko in med njimi seje neznanost do organizacije in odbornikov, zaeno pa iz vohuni kakšnega prepričanja so njegovi bližnji sosedje — delavci. Vohun je danes za vero, jutri proti veri. Enkrat se izreče za socializem, drugič pa za anarchizem. Nastopa proti delavskim unijam, potem pa zopet zagovarja. Včasih je demokrat, ali pa republikanec, kakor mu nanese prilika. Vohun nima prepričanja. On nastopa po naročilu svojega gospodarja, ki je navadno šef privatne detektivske agencije v službi kapitalistov.

Vohun izrablja vsak majhen prepričev v organizaciji po svoje — po naročilu svojega šefa, da bi razdelil organizacijo. Delavcem v delavnici se dobriča, da zve, kako mislijo o politiki in strokovni organizaciji, da jih kasneje ovadi.

Vsakdo, ki nastopa tako je vohun v službi kapitalistov, pa če stokrat priše, da ni. Le redko, kdaj se posesti razkrinkati lopove te vrste, kot se je posrečilo v Milwaukee.

Delavstvo vstaja! Slovenski delavci pa pazi s kom obučješ, ker tudi med nami hodijo vohuni v ovčji obleki, od znotraj so pa zgrabljivi volkovi, da ne postanesh žrtev vohunstva, ali pa nevedoma ne pomagash razdirati organizacijo, katero si pomagash graditi z velikim trdom.

Sodnik William Porter je pošušil okraj Lawrence v Pennsylvaniji, ker neče dati nikomur koncesije za prodajo opojnih pičja na drobno.

Kaj takega je mogoče le v ameriški republiki, o kateri še vedno trdijo največji, da je dežela svobode.

Vlada je dokončala preiskavo proti tvrdkam, ki so vtihotapovale nože in druge srovrstne izdelke iz inozemstva v Zdr. države. Ako bodo sodišča razsodila v prid državi, tedaj bodo morali bogati tihotape plačati en milion dolarjev v zvezno blagajno.

Pa nekateri trdijo, da med ameriški bogatini ni hudodelcev, da so ameriški milijonarji moralni ljudje. Seveda so moralni, dokler ne gre za profit!

Ameriške vesti.

Resolucija kongresnika Victor Bergerja v kongresu je imela vspah. Tvorničarji v Lawrence so se zbal kongresnega izpraševalnega komiteja in naznanili so z lepaki, da pristovoljno povišajo plače za pet odstotkov.

Pred kongresni komitej je dopela deputacija štrajkarjev, ki sestoji večinoma iz otrok in mladih delavcev. Ko so pobrali pristovoljne darove za podporo štrajkajočih tkalec in prejev, je bil neki tekstilni baron, ki ima svoje tvornice v Lawrence toliko predrzen, da je vrgel petak v klobo, Victor Berger je zgrabil petak in ga zalučal izkoriščevalcu z besedami v obraz: "Mi nočemo vašega krvavega denarja." Izkoriščevalec je planil proti Bergerju, kateremu so takoj priskočili štrajkarji na pomoč. Za trenotek se je bilo bati, da nastane rabuka. Ali ko je tekstilni baron odšel, se je takoj pomirilo občinstvo.

Priče so pred komitejem izpovedale, da so policaji in vojaksi sirovo postopali z ženskami in otroci. Prvi so udrihali po njih s količi, drugi pa s puškami ali so jih pa suvali z bajonetom. Posebno drastično se je izrazil Lipson o sirovosti ameriških policajev in vojakov. Videl je, kako so vojaksi in policaji udrihali po sedemletnih dečkih. Nekemu sedemletnemu dečku je klečal vojak na prsih in ga tiskal k tlom. Izjavil je, da kaj takega niso uganjali ruski kozaki, ki so priznani kot najbolj divji vojaksi na svetu. Doživel je revolucijo v Rusiji, pa nikdar ni videl, da bi kozaki napadli šest ali sedemletno dečo ali ženske.

Neki šestnajstletni deček je pripovedoval, da je največ zaslužil po \$5,10 na teden. Od te borne plače so mu odtrgali 5 c vsaki teden za pitno vodo, ki se je prav malo ločila od smrdljive karnice. Videl je tudi, da so policaji vdrihali s količi po šibkih ženskah.

Izpovedbe prič dokazujejo, da je grešnike zoper obstoječe zakone iskati med lokalno gosposko, policajo, vojaštvom in tvorničarji.

V Wausakee, Wis. je neznan oseba raztresla otrovane klobase po ulicah. Vsi tedaj je pokerkalo dvesto psov. Rešil se je en sam pes, ki ni bil toliko požrešen, da bi žrl klobase.

Gospa Thomaseva, soproga Ralph Thomasa, nekoga njujorskške špekulant v Wall ulici je razpisala visoko nagrado za svoj izgubljen uban, ki ga je zgubila na potu med opero in hotelom Knickerbocker.

Za izgubljene pse, uhane razpisujejo milijonarke visoke nagrade. Kedar je pa treba poseči v žep za podporo brezposelnim delavcem, pa navadno milijonarke nimajo denarja.

Po devet mesečnem štrajku so kovinarski delavci v Los Angeles izvojevali popolno zmago. Štrajk je pričel v juniju minolega leta. Stavkalo je 1500 delavcev.

"Wisconsin Telephone" družba je obdržala svojo letno zborovanje, na katerem so poročali uradniki družbe, koliko se je v enem letu izsesalo iz delavcev in občinstva. Čisti dobiček znaša lepo vsoto \$735.427.35, katero bodo razdelili med peščico kapitalistov, ki ne bodo tekem vsega leta zvršili drugega dela, kot da s škarkjami odrežejo kupon in gredo po profit.

Kako nepraktični so današnji zakoni za naseljevanje, govori najbolj določno dejstvo, da se na brodu, ki vzdržuje promet med Sault Ste. Marie, Ont. in Sault Ste. Marie, Mich. vozita dva Avstrijca semintje, ker jim kanadska naselniška oblast ne dovoli bivati v Kanadi, naša naselniška gosposka pa v Zdr. državah. Pred kratkim sta oba siromaka prišla iz Avstrije v Philadelphijo, odkoder sta odpotovala v Sault Ste. Marie, Mich. Otdod

Mednarodno strokovno gibanje v I. 1909.

Izšlo izvestje mednarodnega tajništva strokovnih deželnih central nam poroča o stanju strokovnega gibanja v dvajsetih deželah, zastopanih v mednarodnem tajništvu in je zelo podučno in zanimivo za vsakega delavca. Da se je izvestje malo zakasnelo, je krivo to, da so posamezne deželne centrale svoja poročila prav dolgo zavlačevala. Nekatera poročila so v svojih statističnih podatkih precej pomanjkljiva; v posameznih deželah (celo na Angleskem) nimamo niti popolnih podatkov o številu članov. V splošnem so poslale poročila vse v tajništvu zastopane dežele. Prvotek imamo tako poročilo tudi iz Rumunske. Meč tem pa se v Rusiji ni moglo dobiti številnih podatkov, ker tam niti "legalnim" (zakonito dovoljenim) društvom ni mogoče, da bi se združila v te snejšo zvezo. Stik s Turčijo in Argentino je zadržava potom korespondence, do tesnejšega stika se ni moglo še priti. Tudi Avstralija se še ni pridružila mednarodnemu tajništvu, ker tam še vedno manjka centralne instance. Kakor pa izhaja iz poročila tajnika strokovnega kartela v Carletonu (Viktoria), so strokovne organizacije Avstralskih Zveznih držav v zadnjih letih zelo napredovale. Strokovnemu kartelu v Carletonu n. pr. pripada 94 strokovnih organizacij, v katerih deluje 40 fiksno nastavljenih tajnikov.

Kar se tiče števila organiziranega delavstva, je Nemčija prekosila Anglesko, ki je bila do sedaj na prvem mestu. Glede doli navedenih angleških števk je treba vsekakor pripomniti, da se nanasajo na leto 1908. Ker se tam uradno šteje članov strokovnih organizacij vrši samo vsake dve leti.

Splošno pokazuje izvestje o strokovnem gibanju za leto 1909. velik narastek mednarodno organiziranega proletarijata.

Tako je bilo I. 1909 število strokovno organiziranih (števila leta 1908. prinašamo v oklepajih):

Nemčija	2.447.578 (2.382.401)
Angleška	2.406.746 (2.406.746)
Zdr. države	1.710.433 (1.588.000)
Francija	977.350 (946.615)
Italija	783.538 (529.650)
Avstrija	455.410 (482.279)
Švedska	148.649 (219.000)
Nizozemska	145.000 (128.845)
Belgija	138.928 (147.058)
Danska	121.295 (120.850)
Švica	112.613 (113.800)
Ogrska	85.266 (102.054)
Norveška	44.233 (48.157)
Španska	40.981 (44.912)
Finska	24.928 (24.099)
Bolgarska	18.753 (12.933)
Rumunska	8515 — (?)
Bosna in Hercegovina	4470 (3097)
Srbija	4462 (3238)
Hrvatska	4361 (4520)

Za Francijo je bilo v prejšnjem letu navedeno samo število članov tistih strokovnih organizacij, ki so bile priključene mednarodnemu tajništvu, dočim se je takrat določilo na podlagi poročila statističnega urada število članov vseh strokovnih organizacij. Za Ogrsko, Srbijo, Rumunsko in Špansko se je moglo radi pomanjkanja drugih podatkov konstatirati samo število članov tistih organizacij, ki so priključene mednarodnemu tajništvu. Skupno število vseh strokovno organiziranih je v teh deželah deloma znatno večje.

Za vse v mednarodno tajništvo zastopane dežele izkazuje tabela skupno 9.583.193 (8.669.843) strokovno organiziranih članov, razen teh je še Avstralija, ki je štela leta 1908. (decembra) 230.293 (1907:213.321) strokovno organiziranih delavcev in Argentinijska z 22.457 (1908:28.625) strokovno organiziranimi delavci, tako je štelo strokovno organiziranih, ki je prejšnje leto znašalo 9.308.157, med katerima pa nista bili vsi Rumunska in Argentinska, naraslo leta 1909. na 9.845.243.

Med tem so se pa v posameznih deželah strokovne organizacije zopet znatno pomnožile, tako da se nikakor ne bomo motili, ako

Mednarodno strokovno gibanje v I. 1909.

Izšlo izvestje mednarodnega tajništva strokovnih deželnih central nam poroča o stanju strokovnega gibanja v dvajsetih deželah, zastopanih v mednarodnem tajništvu in je zelo podučno in zanimivo za vsakega delavca. Da se je izvestje malo zakasnelo, je krivo to, da so posamezne deželne centrale svoja poročila prav dolgo zavlačevala. Nekatera poročila so v svojih statističnih podatkih precej pomanjkljiva; v posameznih deželah (celo na Angleskem) nimamo niti popolnih podatkov o številu članov. V splošnem so poslale poročila vse v tajništvu zastopane dežele. Prvotek imamo tako poročilo tudi iz Rumunske. Meč tem pa se v Rusiji ni moglo dobiti številnih podatkov, ker tam niti "legalnim" (zakonito dovoljenim) društvom ni mogoče, da bi se združila v te snejšo zvezo. Stik s Turčijo in Argentino je zadržava potom korespondence, do tesnejšega stika se ni moglo še priti. Tudi Avstralija se še ni pridružila mednarodnemu tajništvu, ker tam še vedno manjka centralne instance. Kakor pa izhaja iz poročila tajnika strokovnega kartela v Carletonu (Viktoria), so strokovne organizacije Avstralskih Zveznih držav v zadnjih letih zelo napredovale. Strokovnemu kartelu v Carletonu n. pr. pripada 94 strokovnih organizacij, v katerih deluje 40 fiksno nastavljenih tajnikov.

Kar se tiče števila organiziranega delavstva, je Nemčija prekosila Anglesko, ki je bila do sedaj na prvem mestu. Glede doli navedenih angleških števk je treba vsekakor pripomniti, da se nanasajo na leto 1908. Ker se tam uradno šteje članov strokovnih organizacij vrši samo vsake dve leti.

Splošno pokazuje izvestje o strokovnem gibanju za leto 1909. velik narastek mednarodno organiziranega proletarijata.

Tako je bilo I. 1909 število strokovno organiziranih (števila leta 1908. prinašamo v oklepajih):

Nemčija	2.447.578 (2.382.401)
Angleška	2.406.746 (2.406.746)
Zdr. države	1.710.433 (1.588.000)
Francija	977.350 (946.615)
Italija	783.538 (529.650)
Avstrija	455.410 (482.279)
Švedska	148.649 (219.000)
Nizozemska	145.000 (128.845)
Belgija	138.928 (147.058)
Danska	121.295 (120.850)
Švica	112.613 (113.800)
Ogrska	85.266 (102.054)
Norveška	44.233 (48.157)
Španska	40.981 (44.912)
Finska	24.928 (24.099)
Bolgarska	18.753 (12.933)
Rumunska	8515 — (?)
Bosna in Hercegovina	4470 (3097)
Srbija	4462 (3238)
Hrvatska	4361 (4520)

Za Francijo je bilo v prejšnjem letu navedeno samo število članov tistih strokovnih organizacij, ki so bile priključene mednarodnemu tajništvu, dočim se je takrat določilo na podlagi poročila statističnega urada število članov vseh strokovnih organizacij. Za Ogrsko, Srbijo, Rumunsko in Špansko se je moglo radi pomanjkanja drugih podatkov konstatirati samo število članov tistih organizacij, ki so priključene mednarodnemu tajništvu. Skupno število vseh strokovno organiziranih je v teh deželah deloma znatno večje.

Za vse v mednarodno tajništvo zastopane dežele izkazuje tabela skupno 9.583.193 (8.669.843) strokovno organiziranih članov, razen teh je še Avstralija, ki je štela leta 1908. (decembra) 230.293 (1907:213.321) strokovno organiziranih delavcev in Argentinijska z 22.457 (1908:28.625) strokovno organiziranimi delavci, tako je štelo strokovno organiziranih, ki je prejšnje leto znašalo 9.308.157, med katerima pa nista bili vsi Rumunska in Argentinska, naraslo leta 1909. na 9.845.243.

Med tem so se pa v posameznih deželah strokovne organizacije zopet znatno pomnožile, tako da se nikakor ne bomo motili, ako

Mednarodno strokovno gibanje v I. 1909.

Izšlo izvestje mednarodnega tajništva strokovnih deželnih central nam poroča o stanju strokovnega gibanja v dvajsetih deželah, zastopanih v mednarodnem tajništvu in je zelo podučno in zanimivo za vsakega delavca. Da se je izvestje malo zakasnelo, je krivo to, da so posamezne deželne centrale svoja poročila prav dolgo zavlačevala. Nekatera poročila so v svojih statističnih podatkih precej pomanjkljiva; v posameznih deželah (celo na Angleskem) nimamo niti popolnih podatkov o številu članov. V splošnem so poslale poročila vse v tajništvu zastopane dežele. Prvotek imamo tako poročilo tudi iz Rumunske. Meč tem pa se v Rusiji ni moglo dobiti številnih podatkov, ker tam niti "legalnim" (zakonito dovoljenim) društvom ni mogoče, da bi se združila v te snejšo zvezo. Stik s Turčijo in Argentino je zadržava potom korespondence, do tesnejšega stika se ni moglo še priti. Tudi Avstralija se še ni pridružila mednarodnemu tajništvu, ker tam še vedno manjka centralne instance. Kakor pa izhaja iz poročila tajnika strokovnega kartela v Carletonu (Viktoria), so strokovne organizacije Avstralskih Zveznih držav v zadnjih letih zelo napredovale. Strokovnemu kartelu v Carletonu n. pr. pripada 94 strokovnih organizacij, v katerih deluje 40 fiksno nastavljenih tajnikov.

Kar se tiče števila organiziranega delavstva, je Nemčija prekosila Anglesko, ki je bila do sedaj na prvem mestu. Glede doli navedenih angleških števk je treba vsekakor pripomniti, da se nanasajo na leto 1908. Ker se tam uradno šteje članov strokovnih organizacij vrši samo vsake dve leti.

Splošno pokazuje izvestje o strokovnem gibanju za leto 1909. velik narastek mednarodno organiziranega proletarijata.

Tako je bilo I. 1909 število strokovno organiziranih (števila leta 1908. prinašamo v oklepajih):

Nemčija	2.447.578 (2.382.401)
Angleška	2.406.746 (2.406.746)
Zdr. države	1.710.433 (1.588.000)
Francija	977.350 (946.615)
Italija	783.538 (529.650)
Avstrija	455.410 (482.279)
Švedska	148.649 (219.000)
Nizozemska	145.000 (128.845)
Belgija	138.928 (147.058)
Danska	121.295 (120.850)
Švica	112.613 (113.800)
Ogrska	85.266 (102.054)
Norveška	44.233 (48.157)
Španska	40.981 (44.912)
Finska	24.928 (24.099)
Bolgarska	18.753 (12.933)
Rumunska	8515 — (?)
Bosna in Hercegovina	4470 (3097)
Srbija	4462 (3238)
Hrvatska	4361 (4520)

Za Francijo je bilo v prejšnjem letu navedeno samo število članov tistih strokovnih organizacij, ki so bile priključene mednarodnemu tajništvu, dočim se je takrat določilo na podlagi poročila statističnega urada število članov vseh strokovnih organizacij. Za Ogrsko, Srbijo, Rumunsko in Špansko se je moglo radi pomanjkanja drugih podatkov konstatirati samo število članov tistih organizacij, ki so priključene mednarodnemu tajništvu. Skupno število vseh strokovno organiziranih je v teh deželah deloma znatno večje.

Za vse v mednarodno tajništvo zastopane dežele izkazuje tabela skupno 9.583.193 (8.669.843) strokovno organiziranih članov, razen teh je še Avstralija, ki je štela leta 1908. (decembra) 230.293 (1907:213.321) strokovno organiziranih delavcev in Argentinijska z 22.457 (1908:28.625) strokovno organiziranimi delavci, tako je štelo strokovno organiziranih, ki je prejšnje leto znašalo 9.308.157, med katerima pa nista bili vsi Rumunska in Argentinska, naraslo leta 1909. na 9.845.243.

Med tem so se pa v posameznih deželah strokovne organizacije zopet znatno pomnožile, tako da se nikakor ne bomo motili, ako

Mednarodno strokovno gibanje v I. 1909.

Izšlo izvestje mednarodnega tajništva strokovnih deželnih central nam poroča o stanju strokovnega gibanja v dvajsetih deželah, zastopanih v mednarodnem tajništvu in je zelo podučno in zanimivo za vsakega delavca. Da se je izvestje malo zakasnelo, je krivo to, da so posamezne deželne centrale svoja poročila prav dolgo zavlačevala. Nekatera poročila so v svojih statističnih podatkih precej pomanjkljiva; v posameznih deželah (celo na Angleskem) nimamo niti popolnih podatkov o številu članov. V splošnem so poslale poročila vse v tajništvu zastopane dežele. Prvotek imamo tako poročilo tudi iz Rumunske. Meč tem pa se v Rusiji ni moglo dobiti številnih podatkov, ker tam niti "legalnim" (zakonito dovoljenim) društvom ni mogoče, da bi se združila v te snejšo zvezo. Stik s Turčijo in Argentino je zadržava potom korespondence, do tesnejšega stika se ni moglo še priti. Tudi Avstralija se še ni pridružila mednarodnemu tajništvu, ker tam še vedno manjka centralne instance. Kakor pa izhaja iz poročila tajnika strokovnega kartela v Carletonu (Viktoria), so strokovne organizacije Avstralskih Zveznih držav v zadnjih letih zelo napredovale. Strokovnemu kartelu v Carletonu n. pr. pripada 94 strokovnih organizacij, v katerih deluje 40 fiksno nastavljenih tajnikov.

Kar se tiče števila organiziranega delavstva, je Nemčija prekosila Anglesko, ki je bila do sedaj na prvem mestu. Glede doli navedenih angleških števk je treba vsekakor pripomniti, da se nanasajo na leto 1908. Ker se tam uradno šteje članov strokovnih organizacij vrši samo vsake dve leti.

Splošno pokazuje izvestje o strokovnem gibanju za leto 1909. velik narastek mednarodno organiziranega proletarijata.

Tako je bilo I. 1909 število strokovno organiziranih (števila leta 1908. prinašamo v oklepajih):

Nemčija	2.447.578 (2.382.401)
Angleška	2.406.746 (2.406.746)
Zdr. države	1.710.433 (1.588.000)
Francija	977.350 (946.615)
Italija	783.538 (529.650)
Avstrija	455.410 (482.279)
Švedska	148.649 (219.000)
Nizozemska	145.000 (128.845)
Belgija	138.928 (147.058)
Danska	121.295 (120.850)
Švica	112.613 (113.800)
Ogrska	85.266 (102.054)
Norveška	44.233 (48.157)
Španska	40.981 (44.912)
Finska	24.928 (24.099)
Bolgarska	18.753 (12.933)
Rumunska	8515 — (?)
Bosna in Hercegovina	4470 (3097)
Srbija	4462 (3238)
Hrvatska	4361 (4520)

GLASILO Slovenske Narodne Podporne Jednote

Ishaja tedensko.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravnništvo: 2821 SOUTH 40th AVE., Chicago, Ill.

Velja za vse leto \$1.00.

ORGAN OF THE SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY

OFFICE: 2821 SOUTH 40th AVE., Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the post office at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

DOPISIL.

Willock, Pa.

Rov štev. 1. "Pittsburg Coal" družbe je bil zaprt od 1. novembra. Zdej so pričeli zopet delati v njem. Nevem, kaj je družbo napotilo, da je prišla zopet z delom. Ali je to prozročil splošni strah rudarjev na Angliškem, ali, ker poteka pogodba med ameriškim rudarjem in premogarskim baroni, je težko uganiti. Ali resnica je, če premogarski baroni ne priznajo naših zahtev in če naši zastopniki ne odnehajo od vprašanih zahtev, bomo imeli s prvimi aprilom štrajk. V nekaterih časnikih je bilo čitati, da je rudarska organizacija v Pennsylvaniji na šibkih nogah. Ako je tako, so temu nekaj krivi voditelji ali največ pa člani, ker je med njimi še vedno dobiti Judež, ki izdajajo svoje tovariše rudarje, ki se odprto potegujejo zamje. Da imamo izdajalce med nami, je zopet krivo, ker delavci čitajo premoledno podučnega čtiva — dobrih časnikov, knjig in brošuric, in tako ne razumejo, kje in kako iskati izhoda iz današnje sužnosti.

Dne 19. t. m. se bo vršila distriktna (okrajna) konferenca za peti okraj U M W v Pittsburgu, Pa. Kako bo končala volitev, se danes še ne more povedati. Sicer trdi Francis Feehan, da ima gotovo večino za seboj. Mihael Hallapy trdi seveda isto. Ako bo de izvoljen slednji, se bo tudi v naši organizaciji obrnilo mnogo na boljše, ker je zaveden delavec in borilec za delavsko pravo.

Pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Jakob Miklavčič, gl. podpredsednik.

De Pue, Ill.

V naši naselbini je po kratki in mučni bolezni umrl dne 21. februarja naš rojak Miha Špolar. Rajni ni bil član nobenega podpornega društva. Že nekaj samoočesbi umravnega je, da ima malokateri delavec toliko prihranjenega denarja, ako ga zadene bolezen, da bi njegov prihranek zadostoval za hrano, zdravila, zdravnik in za pogreb, če delavec umrje. Tako je bilo tudi z M. Špolarjem. Ko je legel v postelji je imel le \$86.-75. Troški za hrano, bolnico in za dostojen pogreb so pa znašali \$122. Seveda smo morali kolektirati med rojaki, da smo pokrili primanjkljaj. Darovali so: Vaclav Ligoocky, Josip Urbane, Jlobavicki, Fr. Kalin, Ivan Račič, Jan Ilias, Mihael Omerza, Josip Omerza, Vincenc Maček, Josip Jeličič, Andrej Kuhar, John Dulmovič, M. Trown, Štefan Smiljavič, Josip Omerza, Andrej Grlovič, K. Suštaršič po dolarju; Fr. Megar, G. Antonakren, Fr. Milovič, Josip Petrovič, Ivan Petrovič, N. Ernovič, Josip Pavlin, Jan Omaha, A. Šiška, M. Žugič, Fr. Pencia, A. Dolinšek, Josip Trigel, Josip Braček, Sam Dobrič po 50c; J. Žerjav, Avgust Busoles, Jan Oberč, John Špolar, J. Markovič, M. Medič po 30c; Fr. Urbane, Zaleškovič, Aleš Butsev, And. Mike, Ignac Pavlin, M. Kočevar, Josip Oberč, Anton Horžen, J. Medič, J. Jeraj, J. Dobi, J. Novak L. Breman, L. Dolinšek, J. Terlep po 25c; A. Zupančič 20c; Fr. Zupceke 15c; M. Meček, D. Suškos, D. Deveta po 10c.

Lepa hvala vsem darovalcem. Ta žalostni dogodek zopet spričuje, da je podporna organizacija za Slovence v Ameriki potrebna, da je skrajni čas, da bi vsak ameriški slovenski delavec pripadal k podporni organizaciji. Dokler je človek zdrav in krepak, se naj briga za se, za slučaj, če

ga bolezen ali nesreča položi na postelji.

Al. Banič, J. Omaha, kolektorja.

Chicago, Ill.

Delavske razmere so tudi v Chicagu zelo slabe. Časniki poročajo, da je nad 125 tisoč delavcev brez posla. V prejšnjih časih so se oglašale krize v gotovih periodah. Zdej imamo pa krizo za delavce — veliko brezposelnost, dolgo delovni čas in pa stroji. Dokler bodo le pest denarnih motovlec komandirala na delavskem trgu, bomo tudi imeli brezposelnost delavcev, katerih število se uravnava — raste ali krči — po jeklenem gospodarskem zakonu današnje človeške družbe.

Ob priliki sem ogledal tudi farme na obali Michiganškega jezera v državi Michigan. Prišel sem do zaključka, da na teh farmah ne rodi dobro, ako se jih dobro ne ranoji. Pod tanjšo zemljsko plastjo je siv pesek. Trava ne raste, ako se jo ne seje vsako leto. Kjer pa ni trave, ni sena. In kjer ni sena, se ne more rediti živine. Povsod sem videl mnogo farm s splotji na prodaj. Iz zemlje so izsesali moč, nadomestili jo pa niso. Pohrali so šila in kopita, ko so videli, da jim farma ne nese in odpotovali so v industrijska središča za delom. Vsem rojakom priporočam, da dobro ogledajo vsako farmo, posebno pa zapuščeno, predno jo kupijo.

Kdor pa hoče o tem zvedeti kaj bolj natančne, naj se na obrn direktno name, ker sem vsakemu drage volje na razpolago.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Joseph Pečar, 649 Vedder St. Chicago, Ill.

Newark, O.

Leđena skorja, ki je pokrivala livade in travnike za dolgo vrsto dni, je nekoliko zgnila s površja. Solni žarki postajajo v vsakim dnevno močnejši in preganjajo sledove sibirskih zime.

Revni sloji so letošnjo zimo pretrpeli mnogo gorja. Brezposelnost, mrz, glad so jih spremljali skozi celo zimo. Ali imoviti sloji, ki preganjajo čas z raznimi zimskimi športi, da vsled dolgočasnega in nedelavnega življenja ne segujejo pri živem telesu, se prav malo ali pa nič ne zmenijo za bodo siromašnih slojev. Naš dični Taft se je celo nekoč izrazil, da imajo delavci v Zdr. državah največje udobnosti. Sicer pa ne vem kakaj Taft ne prime za kladivo, kramp ali lopato, če imajo delavci v ameriški republiki že nebesa na tem svetu? S takim dejanjem bi Taft dokazal, da so mu besede prihajale iz srea, da se za njegovimi besedami niso skrivali posebni nameni. Vseh ugodnosti so v Zdr. državah le oni deležni, ki kontrolirajo vso trgovino in obrt. Teh pa menda tudi Taft ne prišteva k delavcem.

Krivičnost današnjega družabnega sistema temelji v tem, da le-nubi živajo masne dividende, ki so izžete iz delavcev, ki po zimi zmrzujejo in počasi umirajo gladi; hodijo z vpenjenim hrbotom in nagubanim čelom na delo in nosijo žuljave roke, pa prazen žep. In dokler je v Zdr. državah tak družabni sistem v veljavi, je navadna prisodničarja, če kdo govori, da delavci živijo udobno.

Dne prvga marca je tukajšnje društvo Javornik obhajalo svojo obletnico. Pred letom dni so se zbrali zavedni delavci, da ustanovijo podporno društvo. Za našo lo so vzeli: tolažiti vdove in sirote, ter podpirati jih gmotno. Ko je nastalo vprašanje, h kateri jed-noti naj se pridružimo, so vsi soglasno kot eno mož glasovali za S N P J. Odkar je bilo društvo ustanovljeno, vlada bratrska vzajemnost med nami. O velikem društvenem napredku po številu članov, ne morem poročati, ker je število tu naseljenih Slovencev majhno. Precej Slovencev je tudi radi važnih vzrokov odpotovalo v druge kraje. Pač se dobijo posamezni rojaki, ki še niso člani nobene podporne organizacije. In temu rojakom pa ključem: Pridružite se nam, dokler ste zdravi in čili, da ne bo prepozno, če vas zadene bolezen ali nesreča. S N P J bo sprejela vsakega pod svoje okrilje in stala mu bo ob strani v bolezni in nezgodi.

Z bratskim pozdravom.

Ivan Gabrovšek.

Joliet, Ill.

Opozorjam člane društva "Jolietka Zavednost", štev. 115, da naj oni, ki niso plačali asesmenta na seji, plačajo asesment pri tajniku. Čas je do zadnjega dne v mesecu.

Brata Frank Sternišata je zadela neljubna nezgoda. Delal je v tvornici za vžigalice, kjer se je pri delu opeknel na obrazu. Želim, da bi kmalu okrevail in bil sposoben za delo.

Nezgodna našega brata zopet potrdi, da so podporna društva neizogibno potrebna za vsakega slovenskega delavca v Ameriki. Nikdo ne ve, ko odhaja zjutraj na delo, da se bo vrnil zopet z zdravimi udi domov. Neštevilni dogodki govori, da so delavci, ki je zjutraj odhajal v polni mladeniški moči na delo, prinesli smrtno ranjenega ali pa mrtvega domov. Tudi bolezen prihaja dostikrat kar čez noč v hišo. Sicer pa tudi smrt ne izbira med mladimi in starimi. Ako bi ljudje vedeli za dan svoje nesreče, potem bi se razumeli rojaka, ki pravi: "Eh, kaj mi hoče podporno društvo? Ker pa dneva bolezn, nezgode in smrti ne pove nobena pratika, je nastala potreba, da se organiziramo v podporni društva, dokler smo zdravi, in tako skrbimo za se v bolezni in nesreči, po smrti pa za svoje. Koliko dobrega so že storila podporna društva za slovenske delavce v Ameriki. Marsikdo ne bi bil nikdar več okrevail, da ni bil član podporne organizacije, ki je v bolezni skrbela zanj s podporo, da je lahko poklical zdravnika, nabavil zdravila in plačeval hrano in stanovanje. Zopet drugi so izgubili roko ali nogo. Tudi v takih slučajih je podporna organizacija skrbela za svojega člana in ga obvarovala najhujšega gorja na nbe. Slučaj brata Rošiča, ki je mesec ležal v bolnici v Kansasu, nam živo pričja, kolike vrednosti je podporna organizacija za vsakega delavca. Da ni bil član naše jednote, bi siromak še danes zdihoval v bolnici ali pa že počival v grobu. Tako so mu pa bratje pomagali, da je odpotoval v staro domovino k svojem, ker gotovo lajše prenaša svoje gorje kot v bolnici med tujimi ljudmi.

Kdoroli se ni član podpornega društva, naj se pridruži našemu društvu in kmalu se bo prepračil, kolike vrednosti je podporna organizacija za vsakega delavca. Slovenski delavci ne odlašajte v vstopom v podporno organizacijo. Čim prej se ji pridružite, toliko bolj je za vas, za vašo deeo, žene in staršie!

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Mike Likovich, tajnik.

Razprava o rezervnem fondu.

Byesville, O.

Z veseljem čitam "Glasiilo", ko vidim, da se bratje pripeno udeležujejo razprave o rezervnem fondu. To zanimanje za rezervni fond spričuje, da se člani v S N P J zavedajo, kakšno nalogo imajo podporne organizacije in da je življensko vprašanje vsake podporne organizacije krepak rezervni fond. Kaj pomagajo majhni mesečni prispevki, če grozi podporna organizaciji propast, ako ne stanovi močnega rezervnega fonda, ki jamči posmrtno tudi za one člane, ki bodo začeli umirati vsled starosti?

Med vseni načrti, kar sem jih kdaj sedaj čital v "Glasiilu", mi je najboljši vseč načrt brata Zakrajška, ki je združen z nakupom farme. Seveda je dom za naše delavske invalide tudi zelo potreben. Kako plemenito delo bi izvršili, ako bi se tudi ta načrt uresničil. Mnogo bratov meni, da bi farma ne nosila pričakovanega dobička. Tudi jaz mislim, da bi nam ne nosila takega dobička, kot ga je izračunal br. Zakrajšek. Ali če nam prinese polovico ali četrtino svote od \$85.000, bi bilo že nekaj in dobro. Težko bi kje drugod našli denar, ki bi nam nosil višje obresti.

Glede plačevanja za rezervni fond pa menim, da bi vsak član vplačal svoto \$12 v enem letu: vse namkrat ali pa v mesečnih obrokih, kakor kdo želi. Najboljše je, da se denar ne vrne in ne plačuje od njega obresti. Zato naj bi vsak član plačal omenjeno svoto za rezervni fond pri vstopu v jed-noto. Res je, da bi rojaki, ki se nameravajo vrniti v staro domovino, nevedi pristopali v našo jed-noto. Ali po nekaj letih, ko bodo videli sadove našega truda in dela, bodo v toliko večjem številu pristopali k nam.

Tudi druge jednote bodo primorane zvišati asesment, ako si bodo hotele osigurirati obstanek. Pri nas bo pa majhen asesment, pristopnina pa višja in vsaki član, se bo lahko zanesel, da se mu izplača bolniška podpora, po izjavi smrti pa dedičem posmrtnina. Dobro bi bilo, ako bi prihodnja konvencija sprejela dva naj-boljša načrta in dala oba članom na splošno glasovanje, da se izrečejo člani, kateri načrt jim je všeč. Močan rezervni fond je danes nujna potreba, pa naj pride

do njega po tem, ali katerem drugem načrtu.

Pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

John Mekinda.

Willock, Pa.

Ker je nastalo med mislečimi člani v jednoti gibanje za rezervni fond, si štejem v dolžnost, da tudi jaz spregovorim nekoliko besedi k stvari.

Načrt brata Zakrajška je dalekosežen. Ali jaz dvomim, da bi se dal ta načrt tudi izvršiti. V naši jednoti imamo gotovo tudi nekaj farmerjev, katerim je znano, kako je treba obdelovati zemljišče in koliko nosi obdelano zemljišče čistega dobička. Kjer je zemljišče prilagodno za žitni pridelek, bi mogoče načrt vsedel, ker v nekaterih državah rodi zemlja dvakrat v letu. Na taki farmi bi se obnesla tudi živinoreja. Takka farma bi nam nosila večji dobiček, kot ga imamo, če leži denar na banki naložen na obresti. S sadjerejo je pa drugače. Ako se zasadi mlado po dve do tri leta staro drevje, je treba čakati skoraj osem let, da rodi v polni meri. Izvzete so le breskve. Vrt za zelenjavo se pa izplača le v bližini velikih mest. Ako bi bila večina v jednoti z nakupom farme zadovoljna, bi bilo težko kupiti zemljišče v bližini velikega mesta, ker ima zemljišče previsoko ceno.

Po mojem mnenju naj bi se ta načrt zaenkrat odložil. Seveda se tudi ne strinjam z vplačevanjem po razredih, ker bi s tem storili korak nazaj. Naša jednota prizna enakopravnost za vse člane in članice ne glede na starost med 16 in 45 letom. To je tako rekoč temelj naši jednoti. Že na treh konvencijah smo potrdili naše geslo: vsi za enega, eden za vse. Nespartmetno bi bilo, da bi po tolikih letih zavrgli svoja načela. Bolje je, da se vstrajamo pri svojih načelih in na podlagi teh načel tudi vstanovimo rezervni fond.

Vsaki član naj bi vplačal 4c mesečno v rezervni fond, na leto 48 centov. Sto članov bi vplačalo mesečno \$4.00, en tisoč članov \$40.00, sedem tisoč članov pa \$280.00. Teh sedem tisoč članov bi vplačalo v enem letu \$3.360.00. Ako bi jednota štela le sedem tisoč članov, bi imela tekem treh let \$10.080.00 v rezervnem fondu. Vsekakor se pa bo članstvo v dobi treh let pomnožilo na deset tisoč, kar bo pomnožilo tudi svoto v rezervnem skladu. Ob času šeste konvencije bo že lepa svota v rezervnem fondu, delegatje na konvenciji bodo pa lahko v duhu časa vkrepali z njo.

Jaz upam, da se bodo delavske razmere v dobi šestih let spremenile dokaj v Zdr. državah, ako se bodo zavedali delavci svojih pravic in jih trljali od države. Ta sprememba v delavskem položaju bo pa dala ugodno priliko naši jednoti, da se ravnava po njem, kakor tudi uredi gospodarstvo za bodočnost.

Priporočam pa bratom, da se ne ozirajo na one, ki pravijo: "Kaj mi hoče rezervni fond, saj ne bom dolgo v Ameriki!"

Kaj bodo pa oni, ki bodo po dvajsetih letih še v Ameriki in bodo njih dediči po njih smrti zahtevali posmrtnino? Dolžnost naša je, da postavimo našo jed-noto na tako trden gospodarski temelj, da bo vsakdo dobil, kar mu gre.

Pozdrav vsem!

Jakob Miklavčič, gl. podpredsednik.

Willburton, Okla.

Do sedaj se ne strinjam z benim drugim dopisnikom, ki pišejo razprave o rezervnem fondu, kot z omim iz Herminie, Pa., katerega dopis je bil priobčen dne 1. marca in v katerem pravi, da ne razume, kakaj so nekateri člani tako vročekrvni za povisanje asesmenta, ki je po mojem mnenju že sedaj previsok. Prvega brata — Zakrajška, ki je sprožil to vprašanje, bi jaz vprašal naslednje: Ali bodo delavci, ki bodo zaposleni na farmi, delali, kot bi bila farma njih last? Ali bo vsako leto farma obrodila v toliki meri, da bo nosila tudi dobiček, ker je poljedelski pridelek odvisen od vremenskih sprememb? Ali bo treba vseno delavce plačati do-bro na farmi ne glede na to, če bo farma nosila dobiček?

Nekateri dopisniki pišejo, da bi farma dobro služila za stare in onemogle člane. No, če bi farma dajala še kakšen dobiček, tedaj bi šel za onemogle in stare člane.

Vprašam, kaj bi se zgodilo, če bi se pripetila eksplozija v rudniku in bi v rezervnem fondu ne bilo denarja? Treba bi bilo povisati asesment, ker bi ne imeli denarja v rezervnem fondu.

Ne strinjam se z vplačevanjem prispevkov po starosti. Mnogo mladih članov imamo pri jednoti,

ki so kljub mladosti že prejeli mnogo bolniške podpore. Na-obratno pa imamo stare člane, ki niso prejeli še centa bolniške podpore, da si so že mnogo let člani jednote. O tem predlogu torej ne more biti govora.

Dopisnik iz Nottinghama, O., priporoča združeno prodajalno. Te prodajalne bi zopet le koristile večjim društvom, vzlic temu, da bi bila s povisanim asesmentom prizadeta tudi mala društva.

Po mojem mnenju je asesment zadosti visok za bolniško podporo in posmrtnino, ki jo izplačuje jednota. Samo boljše je treba nadzorovati bolnike, pa ne bo treba nobenega povisanja.

Pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Joseph Kestner, član društva štev. 58.

Naznanila in vabila.

Cleveland, O.

Naznanjam vsem bratom društva "Vodnikov Venec", štev. 147, da odpotujem za kratek čas v Evropo. Za dobo moje odsotnosti bo vodil tajuštvu brat John L. Mihelič, 3048 St. Clair Ave. Prosim, da ga bratje podpirajo v vseh društvenih zadevah, dokler se ne vrnem iz Evrope.

Pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Frank S. Krže.

Cumberland, Wyo.

Opozorjam vse člane društva "Bratje Svobode", štev. 26, S N P J v Cumberland, Wyo. in izven Cumberlanda, kakor jim tudi priporočam, da v prihodnje bolj vpoštejajo pravila naše jednote in se ravnajo po njih.

Glede bolniške podpore naj prečita vsakdo stran 17—20. Proti nepravilno izdelanim bolniškim nakaznicam se ne bo izplačevala bolniška podpora. S člani, ki zanemarjajo svoje društvene dolžnosti, se bo ravnalo po pravilih.

Vsem bratom priporočam, da se redno udeležujejo rednih mesečnih sej. Na prihodnjo sejo naj pa vsaki brat pripelje s seboj enega novega kandidata, s tem bo vsakdo mnogo zvršil za naše društvo in jednoto.

Z veseljem bom ob vsaki priliki vstregel željam bratov, zato pa tudi želim, da se tudi bratje ravnajo po pravilih. Ako bomo podpirali drug drugega pri delu, bo zame, kakor tudi za vse brate igračica zvrševati naložene dolžnosti.

Z bratskim pozdravom.

Jernej Werčič, tajnik.

Indianapolis, Ind.

Društvo "Studenček", štev. 105 je na seji dne 25. februarja izvolilo predsednikom br. Friderika Matliča, zapisnikarjem je pa br. Andreja Dreščeka.

Vse brate opozorjam, da prihajajo v bodoče bolj rečno k mesečnim sejam, kar je dolžnost vsakega brata.

Seje se vršijo zadnje nedelje v vsakem mesecu.

Bratski pozdrav vsem bratom in sestram S N P J!

Frank Medveš.

Chicago, Ill.

Vsem članicam društva "Nada", štev. 102 naznanjam, da se vrši prihodnja seja tam, kakor zadnjič, to je v navadnih prostorih, toda v spodnji dvorani.

Upati je, da se vsaka članica udeležuje prihodnje, kakor tudi vsake seje, kajti društveni sklep glede udeleževanja seji se bodo strogo upoštevali.

Elizabetha Kure, tajnica.

Cleveland, Ohio.

Društvo "Balkan", štev. 133, S N P J, priredi slavnostni izlet na farmo brata in blagajnika M. Mubiča, dne 7. julija v proslavo dveletnice društvenega obstanka. V ta namen se že sedaj vršijo velike priprave.

V Clevelandu in okolici pa še vedno razsaja hud mrz. "Šiba božja" za siromašne ljudi!

Bratski pozdrav.

A. S. P.

Cleveland, Ohio.

Člane društva "Primož Trubar", štev. 126, S N P J opozorjam, da posetijo prihodnjo sejo dne 24. marca t. l. ob 2 uri popoldne v mnogem številu. Ker smo sedaj končali razviti prapora, imamo na dnevnem redu, da se začnemo pripravljati za prihodnjo konvencijo. Sklepati bodo treba o rezervnem fondu itd. Čas hiti — kmalu pride čas, zatorej tolikor prej, tembolje je.

Asesment za mesec marc je \$1.25.

Konečno se zahvaljujem v imenu društva bratom, kateri so darovali prostovoljne zneske za prapora. V mesecu februarju so še darovali sledeči bratje: John Žilind-

ra \$6.00; John Doljak, Fr. Skulj, Lud. Blatnik, John Bajt, Lov. Oblak, Lov. Smrdel, Ferd. Koblar po \$1.00; John Ježek 25c.

Pozdrav!

Chicago, Ill.

Člani društva "Francisco Ferrer", štev. 131 pozor!

Na zadnji redni društveni seji (februar) je bilo zaključeno, da prihodnje tri mesece — marec, april in maj — vsak član (ica) plača 25 centov posebnega asesmenta v korist društvene blagajne. Člani, ki niso bili navzoči pri zadnji seji, naj to vzamejo na znanje.

Dalje je bilo sklenjeno, da se naše društvo korporativno vdeležiti komunistične slavnosti združenih jugoslov. socialističnih klubov v Chicagu, ktera se vrši 17. marca popoldne in zvečer v Pilsen Auditorium, Blue Island Ave. in 18. cesta. Ker se pa ravnosti popoldna (17. marca) vrši naša redna seja, sklenilo se je, da pričnemo s sejo točno ob 1. uri popoldne in po seji skupno odidemo na veselico. Opozorjam torej brate, da se požurijo na sejo točno ob 1. uri, to je eno uro poprej kot po navadi, da zamoremo čim prej končati z dnevnim redom. Obenem apeliram za polnoštevilno udeležbo.

Ivan Molek, tajnik.

Ambridge, Pa.

Članom društva "Naš Dom", štev. 33, S N P J se naznanja, da se je sklenilo na zadnji redni seji, da vsaki član, kateri se zaporedoma treh društvenih sej ne udeležuje, plača 25c v društveno blagajno.

Opozorjam tudi člane, da se bodočije seje dne 31. marca polnoštevilno udeležijo. Nekateri brate pa opominjam, da bolj redno plačujejo svoje mesečne prispevke, kajti jednota zahteva od nas asesment in mi od jednote podporo v slučajih bolezni.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam S N P J!

Val. Repovsh, tajnik.

Med Eskimi v Goenlandiji.

Znani švedski raziskovalec severnega tečaja Oton Nordenskjöld je bil že večkrat pohitel v ledene kraje na severu naše zemlje in raziskoval njih znamenitosti. Pred kratkim je imel ot treh krajih na Dunaju predavanje, kjer je pripovedoval o onih krajih in njih prevaleh. Leta 1909, se je peljal s parnikom da zahodne Grönlandije. V precej severno ležečem Holstenborgu je stopila majhna ekspedicijska na suldo, da biva za nekaj časa v tej eskimski naselbini. Holstenborg ima jako slikovito lego; napreje opazni z morja kamenite hiše, za katerimi se skriva prava eskimska vas. Iz tal poganjajo samo travnate bilke, zelisča in nizke rastline, ki se plazijo po tleh. Kadar prihrume prvi zimski viharji, je tudi tega borgega rastlinskega življenja konec. V tej mali naselbini je imel Nordenskjöld priliko, da je opazoval redek naravni pojav: dne 17. junija je sonce popolnoma mrknilo. Eskimi so bili že brali v svojih koledarjih, kdaj mrkne sonce, in so si preiskrbeli z dimom požarnega stekla, da so lahko neovirano opazovali nesbni pojav. Iz Holstenborga je ekspedicijska nadaljevala potovanje v takozvanem ženskem čolnu, ki je bil zelo prostoren. Ker je bil čoln lahek in izgotovljen iz kož, so ga brez težave nesli po suhem. Ekspedicijsko je vodila pot mimo prekrasnih fjordov, resnih, vličastno slikovitih pokrajin skozi dolg fjord v notranjost dežele, ob mnogih jezerih brez odtoka. Napreje so se morali voziti 40 kilometrov daleč po reki v notranjost in potem je bilo treba prečkati čez 70 kilometrov, kar so dovršili v dveh dneh. Med potovanjem ni nikdar snežilo, toplota se je veči dvignila do 20 stopinj gorkote. Nikdar ni Nordenskjöld na tečajnem potovanju vročina tako nadlegovala kakor tedaj. Tla so bila pregrnjena s smaragim plaščem iz zelene trave in čisto so se pojavljale črede severnih jelenov. Eskimi so posnemali njih glasove in jim moleli nasproti drogove, da bi jih jeleni smatrali za rogove; s tem so jelene privabili in polovili. Ker ekspedicijska ni bila pripravljena na daljšo pot, se je morala vrniti. Krenila je proti jugu in čez dva tedna je bila v Holstenborgu. Odtod je šla še južneje do Godthaaba, v bližini katerega so sledovi starodavne kulture, ko so pred tisočimi leti zasedli deželo Vikingi pod Erikom Rdečim. Prestalne pokrajine čarajo potovalca. Z gor se pomikajo ledeniki in na jugu se blesti zelenje edinega Grönlandskega gozda, ki obstoji iz skupine majhnih dreves. Pri Godthaabu so tudi rudniki in zlasti pridobivanju kriolita ima

dežela mnogo zahvaliti; s kriolito napravijo toliko dobička, da lahko nastavljajo zdravnike, ustanavljajo sole in skrbje za druge prosvetne potrebštine. Prebivalci Godthaaba, edinega "meta" na Grönlandiji, so osem mesecev ločeni od sveta; toda vedno si poiščejo priliko, da se zabavajo s svojimi listi in književnostjo, ki se vedno bolj širi, kajti razmora le malo Grönlandcev ne zna brati in pisati. Da si je priroda na severu resna in mračna, vendar ni mogla odvzeti Eskimom njih vselega, otroškega značaja, ki jim daje prilichnost za vedno sveže veselje.

Razno.

Sleparska "čarovnica". Bližu Moravske Ostrave je Marija Čelinkova pod pretrvezo čarovnik sleparstva goljufala revne ženske. Čarovnica je velela, naj polože, pred njo na mizo tri petkronske novce. Nato jim zavežala oči, izvršila "čarovništvo" in ukazala, naj počakajo učinek čarovništva, ki naj bi bil v tem, da se trije petkronski novci postorejo. Ali novci se niso postoterili, pač pa je prebrisana čarovnica z njimi izginila, medtem ko so ženske z zavezanimi očmi zastoj čakale na čarovniški blagoslov. Policija je "čarovnico" prišla.

"Kultura" zgornjih deset tisocev. Njujorški listi poročajo o "originalnem" plesu, ki ga je priredil zadnji dan januarja znani ameriški večkratni milijonar Edvard Russel v hotelu kitajskega dela mesta. Edvar Russel je bil najel za ples velik hotel in povabil vse denarne mogočnjake nanj. Hotel je bil kar najel za dva dni. Naslov plesni slavnosti je bil "Ples apavev v kitajskem delu mesta." Udeleženci so morali priti v kitajski obleki. Pred plesom je milijonarska gospoda večerjala najokusnejše kitajske slaščice. Plesno godbo je oskrboval kitajski orkester. Ob 2. se je pričel prvi ples. Za prvi ples je angažiral Russelov znanec soprogo milijonarja Somrma; plesalca sta prav kar izvajala drzne kretnje, ko se je nanamoda navelič Sommer na plesalca svoje soproge, potegnil nož in se pripravil, da mu prereže vrat. V naslednjem hipu so ugalsile elektrizirane luči, gostov se je polastila velika groza; toda čez par hipov so zažarele luči v žarkem sijaju. Somrova žrtve je ležala na tleh in se vila v krvavi mlaki. Že je bilo nekaj dolarskih princez bližje nezavesti, ko je nenadno planila v splošno prepadenost in grozo z razposajenimi akordii kitajske godba in "umorjenec" se je dvignil ter zaplesal z divjimi skoki po dvorani. Usoplost se je umaknila "nepopisni veselosti" pod vtiskom katere se je družba milijonarskih mogočev zabavala do konec "izredno presenečeno" — Namisljeno grozodejstvo — to je bil vrhunec zabave "imenitne gospode". Kultura zgornjih deset tisocev...

Zato blazir

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v drž. Illinois.

GLAVNI STAN: CHICAGO, ILL.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Martin Potokar, 1625 S Centre Ave., Chicago...

NADZORNI ODBOR:

Vincenc Cankar, 2007 Menard St., St. Louis, Mo. Frank Černé, 6034 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POROTNI ODBOR:

John Sarc, box 131, Cumberland, Wyo. Valentin Stalick, 302 Pilot Butte Av., Rock Springs, Wyo.

UREDNIK GLASILA:

Jože Zavertnik, 2821 So. 40th Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

M. A. Weisskopf, M. D. 1842 S. Ashland Av., Chicago, Ill.

Denar je pošiljati naravnost na blagajnika, pritožbe glede nerednega poslovanja na predsednika nadzornega odbora...

IMENIK

- 1. Društvo Slavija št. 1, Chicago, Ill. Pred.: Alojz Jolovec, 960 W. 18th St. ... 2. Društvo Triglav št. 2, La Salle, Ill. ... 3. Društvo Adria št. 3, Johnstown, Pa. ...

- 56. Društvo Slovenija št. 56, New York, N. Y. ... 57. Društvo Planinar št. 57, Black Diamond, Wash. ... 58. Društvo Litija št. 58, Wilburton, Okla. ...

- 132. Društvo Slovenski Napredek št. 132, Klein, Mont. ... 133. Društvo Balkan št. 133, Cleveland, Ohio. ... 134. Društvo Bratska Slova št. 134, Superior, Wyo. ...

Pa. Seja vsako četrto nedeljo v mesecu Slovencem Delavcem domu Sv. A. ... Predložila se je vsaka četrtina ... Predložila se je vsaka četrtina ...

IZ GLAVNEGA URADA

ZAPISNIK

Enotne seje, katere se je vršila dne 11. januarja t. l. v navzočnosti najvišjega in pomožnega odbora. Po otvoritvi seje in čitanju zapisnika prečita br. tajnik dopis društva št. 86, v katerem sporoča, da je prejelo poročilo iz glavnega urada, v katerem gl. tajnik poroča sklep jednotne seje, ki je sklenila, da mora društvo priznati vseh šest kandidatov, katere so postavila chikaska društva za pomožni odbor jednote, ne pa samo štiri, kot je bil zaključek dotičnega društva. Ker pa društvo izjavi v dopisu, da je voljno priznati vseh šest kandidatov, katere so društva postavila, pač pa ostane pri tem kot je glasovalo, se po daljši debati sprejme naslednja odločitev: Predložiti se je vsaka četrtina ...

IVANHOE.

Roman. Spisal Walter Scott. Poslovenil J. Z. (Nadaljevanje.)

"Nisem, je zaklical žid. "Prisezajem vam pri vsem, kar mi je sveto, ali v kar verujeva oba, da sem siromak..."

"Ne prisegaj po krivem, žid!" mu je segel vmes vitez. "Čuvaj se, da tvoja trdovratnost ne napravi tvoje osebe še hujske..."

"Izak, ali vidiš žrjavico?" je vprašal Front de Boeuf. "Na tem gorkem ležišču bo počivalo tvoje nago telo..."

"Nemogoče", je zakričal obžalovanjca vredni žid, "nemogoče mislite resno na to..."

"Ne zidaj na to", je pripomnil Front de Boeuf, "ker bi se zmotil. Ali misliš, da se bo meni omehčalo srce..."

"Pri Abrahamu, Jakobu in vseh patriarhi našega ljudstva!" je rekel Izak, "ne morem se odločiti, ker nimam sredstev..."

"Primito in slehte ga!" je zapovedal Front de Boeuf sužnjema. "Pa mu naj pomagajo očaki njegovega ljudstva..."

"Snužnja, ki sta bolj vbojala njegovega migljeju in pogledu kot njegovim besedam..."

"Plaćati hočem tisoč funtov srebra", je dejal Izak. "To pomeni, je pristavil po kratkem molku..."

"In kdo mi jamči", je rekel Izak, "da bomo svobodni, če plačam odkupnino?"

"Beseda normanskega plemiča, oduški suženj!" je odgovoril Front de Boeuf. "Čast normanskega plemiča, ki je čistejša kot zlato..."

Zmes.

* Iz New Yorka poročajo, da so trgovci s premoženjem nakupili velike množine mehkega premoženja za velike prekoceanece...

* Za kapitana Van Schaeka, ki je z zanemarjenjem svojih dolžnosti povzročil katastrofo na parniku "Sloem", pri kateri je nad tisoč ljudi izgubilo življenje...

Francoski milijonarji. Francosko finančno ministrstvo je izdalo statistiko zapuščin, za katere se je plačal leta 1910 davek na dedščino...

Plodonosna kupčija. Meseca aprila 1909 je kupila grofica Olga Cedvie-Liebenstein pri Plzinju za 2.055.000 kron veliko čeminsko posestvo...

Osiveli otroci. V Pakracu na Hrvaškem je osivelo v ljudski šoli približno šestdeset otrok. Nenavadni pojav zbujajo mnogo pozornosti...

Kako je lep vojaški stan! V Premyslu na Češkem je izostal vojak pionirskega polka, Frane Wyzosanski, čez določen čas. Polkovnik poveljnik stotnik Meller je kaznoval vojaka z enojnim dvajsetdnevnim zaporom...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

"Mogoče je tako", je odgovoril Front de Boeuf. "V bodoče bom tudi verjel. Ali Izak, tebi na ljubo pa ne morem pomagati. Kar se je zvršilo, ne morem ovrhiti..."

Zmes.

* Iz New Yorka poročajo, da so trgovci s premoženjem nakupili velike množine mehkega premoženja za velike prekoceanece...

* Za kapitana Van Schaeka, ki je z zanemarjenjem svojih dolžnosti povzročil katastrofo na parniku "Sloem", pri kateri je nad tisoč ljudi izgubilo življenje...

Francoski milijonarji. Francosko finančno ministrstvo je izdalo statistiko zapuščin, za katere se je plačal leta 1910 davek na dedščino...

Plodonosna kupčija. Meseca aprila 1909 je kupila grofica Olga Cedvie-Liebenstein pri Plzinju za 2.055.000 kron veliko čeminsko posestvo...

Osiveli otroci. V Pakracu na Hrvaškem je osivelo v ljudski šoli približno šestdeset otrok. Nenavadni pojav zbujajo mnogo pozornosti...

Kako je lep vojaški stan! V Premyslu na Češkem je izostal vojak pionirskega polka, Frane Wyzosanski, čez določen čas. Polkovnik poveljnik stotnik Meller je kaznoval vojaka z enojnim dvajsetdnevnim zaporom...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

"Mogoče je tako", je odgovoril Front de Boeuf. "V bodoče bom tudi verjel. Ali Izak, tebi na ljubo pa ne morem pomagati. Kar se je zvršilo, ne morem ovrhiti..."

Zmes.

* Iz New Yorka poročajo, da so trgovci s premoženjem nakupili velike množine mehkega premoženja za velike prekoceanece...

* Za kapitana Van Schaeka, ki je z zanemarjenjem svojih dolžnosti povzročil katastrofo na parniku "Sloem", pri kateri je nad tisoč ljudi izgubilo življenje...

Francoski milijonarji. Francosko finančno ministrstvo je izdalo statistiko zapuščin, za katere se je plačal leta 1910 davek na dedščino...

Plodonosna kupčija. Meseca aprila 1909 je kupila grofica Olga Cedvie-Liebenstein pri Plzinju za 2.055.000 kron veliko čeminsko posestvo...

Osiveli otroci. V Pakracu na Hrvaškem je osivelo v ljudski šoli približno šestdeset otrok. Nenavadni pojav zbujajo mnogo pozornosti...

Kako je lep vojaški stan! V Premyslu na Češkem je izostal vojak pionirskega polka, Frane Wyzosanski, čez določen čas. Polkovnik poveljnik stotnik Meller je kaznoval vojaka z enojnim dvajsetdnevnim zaporom...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

"Mogoče je tako", je odgovoril Front de Boeuf. "V bodoče bom tudi verjel. Ali Izak, tebi na ljubo pa ne morem pomagati. Kar se je zvršilo, ne morem ovrhiti..."

Zmes.

* Iz New Yorka poročajo, da so trgovci s premoženjem nakupili velike množine mehkega premoženja za velike prekoceanece...

* Za kapitana Van Schaeka, ki je z zanemarjenjem svojih dolžnosti povzročil katastrofo na parniku "Sloem", pri kateri je nad tisoč ljudi izgubilo življenje...

Francoski milijonarji. Francosko finančno ministrstvo je izdalo statistiko zapuščin, za katere se je plačal leta 1910 davek na dedščino...

Plodonosna kupčija. Meseca aprila 1909 je kupila grofica Olga Cedvie-Liebenstein pri Plzinju za 2.055.000 kron veliko čeminsko posestvo...

Osiveli otroci. V Pakracu na Hrvaškem je osivelo v ljudski šoli približno šestdeset otrok. Nenavadni pojav zbujajo mnogo pozornosti...

Kako je lep vojaški stan! V Premyslu na Češkem je izostal vojak pionirskega polka, Frane Wyzosanski, čez določen čas. Polkovnik poveljnik stotnik Meller je kaznoval vojaka z enojnim dvajsetdnevnim zaporom...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

"Mogoče je tako", je odgovoril Front de Boeuf. "V bodoče bom tudi verjel. Ali Izak, tebi na ljubo pa ne morem pomagati. Kar se je zvršilo, ne morem ovrhiti..."

Zmes.

* Iz New Yorka poročajo, da so trgovci s premoženjem nakupili velike množine mehkega premoženja za velike prekoceanece...

* Za kapitana Van Schaeka, ki je z zanemarjenjem svojih dolžnosti povzročil katastrofo na parniku "Sloem", pri kateri je nad tisoč ljudi izgubilo življenje...

Francoski milijonarji. Francosko finančno ministrstvo je izdalo statistiko zapuščin, za katere se je plačal leta 1910 davek na dedščino...

Plodonosna kupčija. Meseca aprila 1909 je kupila grofica Olga Cedvie-Liebenstein pri Plzinju za 2.055.000 kron veliko čeminsko posestvo...

Osiveli otroci. V Pakracu na Hrvaškem je osivelo v ljudski šoli približno šestdeset otrok. Nenavadni pojav zbujajo mnogo pozornosti...

Kako je lep vojaški stan! V Premyslu na Češkem je izostal vojak pionirskega polka, Frane Wyzosanski, čez določen čas. Polkovnik poveljnik stotnik Meller je kaznoval vojaka z enojnim dvajsetdnevnim zaporom...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem...

"Mogoče je tako", je odgovoril Front de Boeuf. "V bodoče bom tudi verjel. Ali Izak, tebi na ljubo pa ne morem pomagati. Kar se je zvršilo, ne morem ovrhiti..."

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA.

Najpripravljenejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvatce. Regularna vožnja med New-Yorkom, Trstom in Reko.

Martha Washington, Laura, Alice, Argentina in Oceania. Due 20. aprila t. l. odpluje brzozarnek Kaiser Franz Joseph I. prvič iz New Yorka v Trst.

Phelps Bros. & Co. Gen'l Ag'ts, 2 WASHINGTON ST., NEW YORK.

The Cleveland Trust Company SAVINGS BANK 5 MIL. DOLARJEV. St. Clair office, St. Clair St. cor. E. 40th, CLEVELAND.

Vse konzularne in notarske zadeve (civilne in vojaške) prevzema v hitro in uspešno izvrševanje. Ivan Kaker, 220 1/2 Grove St. MILWAUKEE, WIS.

DR. ADOLF MACH ZOBOZDRAVNIK. Uradne ure: 9 do 12 dop. 1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru. 2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

POZOR! SLOVENCIM V BARBERTONU, O. BRAT DRUŠTVA "TRIGLAV" pripravljamo vsem Slovincem svojo novourejeno BRIVNICO. Določeno stroko. Postrežba točna. Dva pomočnika vedno razpolago. Anton Merda, 110 N. 2nd Str. BARBERTON, O.

J. S. JABLONSKI Slovenski fotograf izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dobro in poceni. 6122 St. Clair Avenue. CLEVELAND OHIO.

Josip Beres GOSTILNO. Toči sveže Akron pivo. Izvrsne smotke in razni likerji vedno naj razpolago. 427 North 2nd St. BARBERTON, O.

NAJLEPŠE, najcenejše in najbolj trezne tiskovine dobijo slavna društva vseh Jednot v unijski slovenski tiskarni. Izdelujemo pisemski papir, kuverte pravila, zdravniške liste, vstopnice in vse druge tiskovine. SLOVENCIM, PODPIRAJTE SLOVENCIM! CLEVELANDSKA AMERIKA. 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

EMIL BACHMAN, 1719 So. Center Ave., Chicago, Ill. Največja slovenska tiskarna za STAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE, PEKATE itd. v Ameriki. Izdeluje zlate znake za vsa slovenska, hrvaška, češka, slovaška in srbska društva v Ameriki.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE Narodna Tiskarna. 2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill. Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku.

The Lake Shore Banking and Trust Co. USTANOVLJENA 1880. Assets: nad \$3,600,000.00. Hranenje in splošni bančni posli. Posojila na zemljišča in drug. 55. cesta in St. Clair Ave. Huron Road in Prospect Ave. Superior Ave. in Addison Road.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA. Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društva in jednote. DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE. Slovenske cenike pošiljamo zastoj. F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois.

Zmes.

leznim in jim človek preje podleže. — Pot meščanskega politika. V Firenci je proces o milijonskem položju, ki je požrl ogromno premoženje grofa Bastogija. Bastogi je bil že dalj časa znan za darožljivega moža, ki je zlasti mnogo žrtvoval za umetnost. Okolu njega pa se je zgrnila cela vrsta parasitov, ki so se redili od njegovega darožljivosti in od njegovega nepoznanja gospodarskih zadev. Med temi je bil tudi vladni poslanec Targioni, ki se je kot odvetnik ponudil leta 1902 grofu, da mu uredi njega razdrapano premoženjske razmere. Tedaj je imel Bastogi okolo 200.000 kron dolga, boržauzijski politik Targioni pa mu je premoženje tako temeljito spravljal v red, da preseza primanjkljaj zdaj več milijonov. Seveda je medtem gospod poslanec, ki pred 10 leti ni imel nič, imenitno obogatel in je lastnik vile, ki je cenijo na milijon. Proti oduhu iz "boljših krogov" so naperili ovadbo, prav tako tudi proti drugim njegovim poslaniškim in političnim kolegom. V tako zvanih "boljših krogih" je toliko lopovov kot v najglobočjih človeških nižinah. Witt, III. Dolgonoša ptica je letela preko naše nasebine in pustila v obitelji D. Senuškar krepkega sinčka. J. T.

POSILANO. OKLIC. BELOKRANJCI! Kdor želi povrniti se v domovino, je zda zanj ugoden čas. Belokranjska železnica se bo še to pomlad začela graditi, pri gradnji lahko dobi posla čez 1000 dobrih delavcev, pa tudi dosti polirjev, zapisačev ("škrivanov") in drugih boljših delovnih moči. Kdor želi priti, naj se nemudoma najavi na c. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju, kamor naj pošlje tudi svoj natančen naslov. Domov pa naj ne hodi, kdor ne misli doma vsaj na pol tako pridno delati, kot v Ameriki! C. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju, dne 16. febr. 1912.

Priobliži smo poslani oklic, da lahko sleherni uvidi, kam je prišla Avstrija s svojo gospodarsko politiko. Najprvo so nas spodili iz Avstrije, ker ni bilo kruha za nas. Zdad jim primanjkuje delovnih sil in berajoči, da bi se vrnili domov. Opazka: "naj ne hodi domov, kdor ne misli doma vsaj na pol tako pridno delati kot v Ameriki". je pa popolnoma neumestna. Slovenci niso šli radi tega v Ameriko, ker so lenuhi, marveč, ker niso imeli kaj jesti in za svoje delo niso bili toliko plačani, da bi se preživeli pošteno, vsaj enkrat na dan najedi do sitega. Trdo sta morala delati mali kmet in delavec tudi v domovini. Za svoje delo nista prejela toliko plače, ki je najnižja mera za vsakdanje potrebščine. Sploh je nadaljni komentar nepotreben, ker govori uradni oklic dovolj jasno o zavoženem avstrijskem gospodarstvu, pa tudi o državnem kazenskem zakonu, ki daje torbo vsakemu na usta, ki hoče svobodno govoriti o gospodarskih razmerah v blaženi Avstriji.

Vabilo na Slavnost Pariške Komune ki jo priredijo JUGOSLOVANSKI SOCIALISTIČNI KLUBI V CHICAGO. DNE 17. MARCA 1912. v Pilsen Auditorium, Blue Island Ave., med 17. in 18. cesto. Točno ob štiri uri predavanje s stereotipom o današnjem delavskem položju. Na slavnosti nastopijo tamburaši iz Milwaukee in Gary, Ind. Pojejo pevski zbori iz Chicago in okolice. Gosti iz Milwaukee, Kensch, Waukegan, So. Chicago in drugih mest v bližini Chicago. Čisti dobiček je namenjen jugoslovanskemu soc. časopisu: "Proletaren", "Radniški Straži" in "Narodnemu Glasu". Začetek točno ob 2. uri popoldne. Vstopnina 25c za osebo.

POZOR! ROJAKI! Ta prstan je iz 14 karat. zlata in stane \$6.00. Medajlon k verižici je tudi iz 14 karat. zlata in stane \$6.00. Jeonak prevlečen z zlatom \$2.50. Ta ura je prevlečena s 4 karat. zlatom (gold filled) s dvema potrovnoma stize 16 jamni - s za 24 let. Kolesovo je najboljšje vrste (Bigin, Waltham Springfield). Ima 15 kamnov. Cena senaj je samo \$18.50. Za obila naročila se pripravljamo sprotovano.

John Stonich, 2622 Roman Av., Chicago, Ill.